

Υπόθεση C-503/22

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

22 Ιουλίου 2022

Αιτούν δικαστήριο:

Conseil d'État (Γαλλία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

22 Ιουλίου 2022

Αιτούσα:

Association interprofessionnelle des fruits et légumes frais (Interfel)

Καθού:

Ministère de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire

CONSEIL D'ÉTAT (ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ, ΓΑΛΛΙΑ)

αποφαινόμενο ως δικαιοδοτικό όργανο

[παραλειπόμενα]

ASSOCIATION
INTERPROFESSIONNELLE DES
FRUITS ET LEGUMES FRAIS (ΔΙΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΝΩΠΩΝ
ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ)

[παραλειπόμενα]

Έχοντας υπόψη την ακόλουθη διαδικασία:

Με εισαγωγικό δικόγραφο και υπόμνημα απαντήσεως, τα οποία πρωτοκολλήθηκαν στις 5 Μαρτίου 2021 και στις 8 Ιουλίου 2022, αντιστοίχως, στη γραμματεία του τμήματος εκδικάσεως ενδίκων διαφορών του Conseil d'État (Συμβουλίου της Επικρατείας, Γαλλία), η association interprofessionnelle des fruits et légumes frais [διεπαγγελματική ένωση νωπών οπωροκηπευτικών (Interfel)] ζητεί από το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας):

1^ο) να ακυρώσει λόγω υπερβάσεως εξουσίας την απόφαση της 20ής Νοεμβρίου 2020 με την οποία ο ministre de l'agriculture et de l'alimentation (Υπουργός Γεωργίας και Τροφίμων) απέρριψε την επέκταση της διεπαγγελματικής συμφωνίας «Μήλο - μέγεθος βάσει βάρους» για τις περιόδους εμπορίας 2021-2023, η οποία συνήφθη στο πλαίσιο της Interfel, καθώς και την απόφαση του Υπουργού με την οποία απορρίφθηκε σιωπηρώς η αίτηση θεραπείας που άσκησε η Interfel κατά της εν λόγω απόφασης·

2^ο) να υποχρεώσει, δυνάμει του άρθρου L. 911-1 του code de justice administrative (κώδικα διοικητικής δικονομίας), τον ministre de l'agriculture et de l'alimentation (Υπουργό Γεωργίας και Τροφίμων) να προβεί σε δημοσίευση γνώμης σχετικά με τη σιωπηρή απόφαση περί επέκτασης της διεπαγγελματικής συμφωνίας εντός προθεσμίας ενός μηνός από την κοινοποίηση της απόφασης του Conseil d'Etat (Συμβουλίου της Επικρατείας)·

[παραλειπόμενα]

Υποστηρίζει ότι:

- οι αιτιολογίες της απόφασης της 20ής Νοεμβρίου 2020 είναι ανεπαρκείς, κατά παράβαση του τελευταίου εδαφίου του άρθρου L. 632-4 του code rural et de la pêche maritime (κώδικα γεωργίας και θαλάσσιας αλιείας)·
- η απόφαση της 20ής Νοεμβρίου 2020 ελήφθη από αναρμόδια αρχή·
- η απόφαση περί απορρίψεως της 20ής Νοεμβρίου 2020 είναι παράνομη για τον λόγο ότι ελήφθη πέραν της προθεσμίας εξέτασης που προβλέπεται από το άρθρο L.632-4 του code rural et de la pêche maritime (κώδικα γεωργίας και θαλάσσιας αλιείας)·
- η απόρριψη της επέκτασης παραβιάζει τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης·
- η επέκταση απορρίφθηκε κατά κατάχρηση εξουσίας για τον λόγο ότι η διοίκηση άσκησε έλεγχο σκοπιμότητας και όχι νομιμότητας·
- η απόρριψη της επέκτασης της συμφωνίας ενέχει πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως για τον λόγο ότι δεν ελήφθησαν υπόψη τα αιτιολογικά στοιχεία σχετικά με τον ποιοτικό χαρακτήρα των προβλεπόμενων στη συμφωνία περιορισμών.

Με υπόμνημα αντικρούσεως, το οποίο πρωτοκολλήθηκε στις 22 Απριλίου 2022, ο ministre de l'agriculture et de l'alimentation (Υπουργός Γεωργίας και Τροφίμων) ζητεί την απόρριψη της αιτήσεως ακυρώσεως. Υποστηρίζει ότι οι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλει η αιτούσα είναι αβάσιμοι.

[παραλειπόμενα]

Έχοντας υπόψη:

- τον κανονισμό (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013·
- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 543/2011 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011·
- τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/428 της Επιτροπής, της 12ης Ιουλίου 2018·
- [παραλειπόμενα]

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- 1 Από τα έγγραφα της δικογραφίας προκύπτει ότι η association interprofessionnelle des fruits et légumes frais [διεπαγγελματική ένωση νωπών οπωροκηπευτικών (Interfel)], γεωργική διεπαγγελματική οργάνωση αναγνωρισμένη δυνάμει του άρθρου L. 632-1 του code rural et de la pêche maritime (κώδικα γεωργίας και θαλάσσιας αλιείας), συνήψε στις 10 Ιουνίου 2020 διεπαγγελματική συμφωνία «Μήλο – μέγεθος βάσει βάρους» για τις περιόδους εμπορίας 2021-2023. Η ένωση Interfel ζήτησε, με επιστολή της 2ας Ιουλίου 2020, η οποία ελήφθη στις 7 Ιουλίου 2020, από τον ministre de l'agriculture et de l'alimentation (Υπουργό Γεωργίας και Τροφίμων) την επέκταση της εν λόγω συμφωνίας. Στις 7 Σεπτεμβρίου 2020, ήτοι κατά το πέρας της αρχικώς ταχθείσας προθεσμίας εξέτασης της αίτησης, η διοίκηση ζήτησε από την Interfel να της παράσχει διευκρινίσεις επί δύο μέτρων που προβλέπονται από τη συμφωνία, παρατείνοντας κατά δύο μήνες την προθεσμία εξέτασης της αίτησης, όπως της επέτρεπε το άρθρο L. 632-4 του code rural et de la pêche maritime (κώδικα γεωργίας και θαλάσσιας αλιείας). Ο ministre de l'agriculture et de l'alimentation (Υπουργός Γεωργίας και Τροφίμων) απέρριψε την επέκταση της εν λόγω συμφωνίας με απόφαση της 20ής Νοεμβρίου 2020, η οποία πρέπει να θεωρηθεί ότι ανακαλεί την απόφαση αποδοχής της αίτησης επέκτασης η οποία τεκμαίρεται ότι έχει επέλθει, δυνάμει του ίδιου άρθρου L. 632-4, ελλείψει ρητής απόφασης επί της εν λόγω αίτησης κατά το πέρας της παραταθείσας έως τις 7 Νοεμβρίου 2020 προθεσμίας εξέτασης. Η ένωση Interfel ζητεί την ακύρωση λόγω υπερβάσεως εξουσίας της απόφασης της 20ής Νοεμβρίου 2020 καθώς και της σιωπηρής απόφασης με την οποία απορρίφθηκε η διοικητική ένσταση που άσκησε κατά της εν λόγω απόφασης.
- 2 Αφενός, το άρθρο 164 του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 ορίζει ότι: «1. Στις περιπτώσεις όπου μια αναγνωρισμένη οργάνωση παραγωγών, μια αναγνωρισμένη ένωση οργανώσεων παραγωγών ή μια αναγνωρισμένη διεπαγγελματική οργάνωση που αναπτύσσει δραστηριότητες σε συγκεκριμένη οικονομική περιφέρεια ή περιφέρειες κράτους μέλους θεωρείται αντιπροσωπευτική της παραγωγής ή του εμπορίου ή της μεταποίησης ενός

συγκεκριμένου προϊόντος, το οικείο κράτος μέλος μπορεί, κατόπιν αιτήματος της εν λόγω οργάνωσης, να καθιστά δεσμευτικές, για περιορισμένη χρονική περίοδο, ορισμένες συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές που εγκρίνονται στο πλαίσιο της οργάνωσης αυτής για άλλες επιχειρήσεις που αναπτύσσουν δραστηριότητες στη σχετική οικονομική περιφέρεια ή περιφέρειες και δεν ανήκουν στην οργάνωση ή την ένωση αυτή. / (...) 4. Οι κανόνες για τους οποίους μπορεί να ζητηθεί επέκταση σε άλλες επιχειρήσεις, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1, έχουν ένα από τους ακόλουθους στόχους: / (...) β) την εφαρμογή κανόνων παραγωγής αυστηρότερων από εκείνους που προβλέπει η ενωσιακή ή η εθνική νομοθεσία: / (...) δ) την εμπορία: (...) ια) τον ορισμό στοιχειωδών προτύπων ποιότητας και τον ορισμό στοιχειωδών προτύπων συσκευασίας και παρουσίασης: (...) / Οι εν λόγω κανόνες δεν ζημιώνουν άλλους οικονομικούς φορείς του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή της Ένωσης και δεν έχουν κανένα από τα αποτελέσματα που αναφέρονται στο άρθρο 210 παράγραφος 4 ούτε αντιβαίνουν καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο στο ενωσιακό δίκαιο ή τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες. (...)).

- 3 Αφετέρου, το άρθρο 75 του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 της 17ης Δεκεμβρίου 2013 ορίζει ότι: «1. Τα πρότυπα εμπορίας μπορούν να εφαρμόζονται σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς και/ή προϊόντα: / (...) β) οπωροκηπευτικά: (...). / 3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τα πρότυπα εμπορίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να καλύπτουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα, που καθορίζονται ανά τομέα ή προϊόν και βασίζονται στα χαρακτηριστικά κάθε τομέα, την ανάγκη ρύθμισης της διάθεσης στην αγορά και τους όρους της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου: / (...) β) τα κριτήρια ταξινόμησης, όπως η κατάταξη σε κατηγορίες, το βάρος, το μέγεθος, η ηλικία και η κατηγορία: (...)». Το μέρος 1 «Προδιαγραφές εμπορίας για τα μήλα» του μέρους Β του παραρτήματος Ι του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 543/2011 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών, όπως τροποποιήθηκε με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/428 της Επιτροπής, της 12ης Ιουλίου 2018, για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011 όσον αφορά τις προδιαγραφές εμπορίας στον τομέα των οπωροκηπευτικών προβλέπει μεταξύ άλλων, δυνάμει των διατάξεων που αφορούν την ταξινόμηση κατά μέγεθος, ότι «Το μέγεθος καθορίζεται με βάση τη μέγιστη διάμετρο της ισημερινής τομής ή το βάρος. (...)» και ότι «Για να εξασφαλιστεί η ομοιογένεια ως προς το μέγεθος, το εύρος μεγέθους μεταξύ προϊόντων στην ίδια συσκευασία δεν υπερβαίνει», καθορίζοντας για τον σκοπό αυτό, εφόσον η ταξινόμηση κατά μέγεθος καθορίζεται βάσει του βάρους, «για τα μήλα της κατηγορίας “Εξτρα” και των κατηγοριών Ι και ΙΙ που είναι συσκευασμένα σε σειρές και στρώσεις, το εύρος στα ακόλουθα γραμμάρια: «70-90 / 91-135 / 136-200 / 201-300 / > 300» και «για τους καρπούς της κατηγορίας Ι που παρουσιάζονται χύμα σε συσκευασία ή σε συσκευασία πώλησης», το εύρος στα ακόλουθα γραμμάρια: «70-135 / 136-300 / > 300», διευκρινίζοντας ότι «δεν υφίσταται απαίτηση ομοιογένειας ως προς το μέγεθος για τους καρπούς της

κατηγορίας II που παρουσιάζονται χωρίς διάταξη σε συσκευασία ή σε συσκευασία πώλησης».

- 4 Από τα έγγραφα της δικογραφίας προκύπτει ότι η διεπαγγελματική συμφωνία σχετικά με τους κανόνες εμπορίας «Μήλο – μέγεθος βάσει βάρους» για τις περιόδους εμπορίας 2021-2023, η οποία συνήφθη από την ένωση Interfel, αφενός προβλέπει ταξινόμηση κατά μέγεθος αποκλειστικά βάσει βάρους, αποκλείοντας συνεπώς την ταξινόμηση κατά μέγεθος βάσει διαμέτρου, τη δυνατότητα της οποίας προβλέπουν οι προμνησθείσες στο σημείο 3 διατάξεις του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 543/2011, αφετέρου ορίζει ότι τα μήλα που ταξινομούνται στις κατηγορίες I και II και συσκευάζονται σε σειρές ή στρώσεις πρέπει να τηρούν ένα από τα δεκατέσσερα εύρη που καθορίζει και ότι τα μήλα της κατηγορίας I που παρουσιάζονται χωρίς διάταξη στην ίδια συσκευασία πρέπει να τηρούν οκτώ εύρη μεγέθους που καθορίζει, καθώς τα εν λόγω εύρη είναι λεπτομερέστερα από εκείνα που προβλέπουν οι προμνησθείσες διατάξεις του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 543/2011.
- 5 Προς στήριξη της αίτησης επέκτασης, η ένωση Interfel αιτιολογούσε τις εν λόγω πρόσθετες απαιτήσεις με τη μέριμνα για τη διασφάλιση της ποιότητας των καρπών που πωλούνται στους καταναλωτές. Εντούτοις, οι μνημονευόμενες στο σημείο 2 διατάξεις του άρθρου 164, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 της 17ης Δεκεμβρίου 2013 επιτρέπουν ρητώς την επέκταση συμφωνιών που καθορίζουν κανόνες αυστηρότερους από τις διατάξεις που προβλέπει η νομοθεσία της Ένωσης μόνον στο πεδίο των μνημονευόμενων στο στοιχείο β' «κανόνων παραγωγής» και προβλέπουν, όσον αφορά τη συσκευασία και την παρουσίαση, οι οποίες διαλαμβάνονται στο σημείο ια', μόνον τον καθορισμό «στοιχειωδών προτύπων».
- 6 Η απάντηση στον λόγο ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι ο Υπουργός δεν μπορούσε νομίμως να ανακαλέσει, με την προσβαλλόμενη απόφαση, την επέκταση της συμφωνίας που συνήψε η ένωση Interfel, η οποία τεκμαιρόταν αρχικώς ότι είχε γίνει δεκτή, χωρίς η εν λόγω επέκταση να στερείται νομιμότητας, εξαρτάται από την απάντηση στο ερώτημα:
 - 1^ο) αν το άρθρο 164 του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 της 17ης Δεκεμβρίου 2013 έχει την έννοια ότι επιτρέπει την επέκταση διεπαγγελματικών συμφωνιών που προβλέπουν κανόνες αυστηρότερους από εκείνους που προβλέπει η νομοθεσία της Ένωσης όχι μόνον στο πεδίο των μνημονευόμενων στο στοιχείο β' [της παραγράφου 4] του εν λόγω άρθρου «κανόνων παραγωγής», αλλά επίσης στο σύνολο των μνημονευόμενων στα στοιχεία α' και γ' έως ιδ' πεδίων, για τα οποία προβλέπει ότι μπορεί να ζητηθεί η επέκταση διεπαγγελματικής συμφωνίας, και ιδίως αν επιτρέπει, μολονότι η νομοθεσία της Ένωσης προβλέπει κανόνες εμπορίας και παρουσίας για συγκεκριμένη κατηγορία οπωροκηπευτικών, τη θέσπιση αυστηρότερων κανόνων με διεπαγγελματική συμφωνία και την επέκτασή τους στο σύνολο των επιχειρήσεων·

2^ο) σε περίπτωση που η απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα διαφέρει αναλόγως του αν πρόκειται για τους μνημονευόμενους στο στοιχείο [δ]’ [της παραγράφου 4] του εν λόγω άρθρου «κανόνες εμπορίας» ή για τα μνημονευόμενα στο στοιχείο ια’ [της ίδιας παραγράφου] «στοιχειώδη πρότυπα συσκευασίας και παρουσίασης», αν ο καθορισμός ευρών μεγέθους για τη διασφάλιση της ομοιογένειας των προϊόντων της αυτής συσκευασίας εμπίπτει στους κανόνες εμπορίας ή στους κανόνες σχετικά με τη συσκευασία.

- 7 Τα ζητήματα που διαλαμβάνονται στο σημείο 6 είναι καθοριστικά για την επίλυση της υπό κρίση διαφοράς και παρουσιάζουν σοβαρές δυσκολίες ερμηνείας, ελλείπει νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που να διασαφηνίζει το αντικείμενο και την έκταση εφαρμογής των επίδικων διατάξεων. Πρέπει, επομένως, να υποβληθεί προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο κατ’ εφαρμογήν του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, έως ότου αυτό αποφανθεί επ’ αυτού, να ανασταλεί η διαδικασία επί της αιτήσεως ακυρώσεως της association interprofessionnelle des fruits et légumes (διεπαγγελματικής ένωσης οπωροκηπευτικών).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1: Αναστέλλει την έκδοση αποφάσεως επί της αιτήσεως ακυρώσεως που άσκησε η association interprofessionnelle des fruits et légumes frais (διεπαγγελματική ένωση οπωροκηπευτικών) έως ότου αποφανθεί το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί των ακόλουθων ερωτημάτων:

1^ο) αν το άρθρο 164 του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, έχει την έννοια ότι επιτρέπει την επέκταση διεπαγγελματικών συμφωνιών που προβλέπουν κανόνες αυστηρότερους από εκείνους που προβλέπει η νομοθεσία της Ένωσης όχι μόνον στο πεδίο των μνημονευόμενων στο στοιχείο β’ του εν λόγω άρθρου «κανόνων παραγωγής», αλλά επίσης στο σύνολο των μνημονευόμενων στα στοιχεία α’ και γ’ έως ιδ’ πεδίων, για τα οποία προβλέπει ότι μπορεί να ζητηθεί η επέκταση διεπαγγελματικής συμφωνίας, και ιδίως αν επιτρέπει, μολονότι η νομοθεσία της Ένωσης προβλέπει κανόνες εμπορίας και παρουσίασης για συγκεκριμένη κατηγορία οπωροκηπευτικών, τη θέσπιση αυστηρότερων κανόνων με διεπαγγελματική συμφωνία και την επέκτάσή τους στο σύνολο των επιχειρήσεων·

2^ο) αν, σε περίπτωση που η απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα διαφέρει αναλόγως του αν πρόκειται για τους μνημονευόμενους στο στοιχείο [δ]’ [της παραγράφου 4] του εν λόγω άρθρου «κανόνες εμπορίας» ή τα μνημονευόμενα στο στοιχείο ια’ [της ίδιας παραγράφου] «στοιχειώδη πρότυπα συσκευασίας και παρουσίασης», ο καθορισμός ευρών μεγέθους για τη διασφάλιση της ομοιογένειας των προϊόντων της αυτής συσκευασίας εμπίπτει στους κανόνες εμπορίας ή στους κανόνες σχετικά με τη συσκευασία.

[παραλειπόμενα]

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ